

2020-03-26

Diarienummer: Å 2019-1337-01

Finansdepartementet

Remissvar på betänkandet En ny riksbankslag (SOU 2019:46)

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas.

Tillväxtverket har flera specifika uppdrag som syftar till att främja tillgängligheten till kommersiell och offentlig service för företag och människor i servicegläsa områden. Möjlighet till kontantuttag och insättning av dagskassor för företag och föreningar är viktigt för att kunna bo och verka i alla delar av landet. Med hjälp av analysverktyget Pupos Serviceanalys kan Tillväxtverket ta fram beskrivningar av hushållens och företagens tillgång till grundläggande betaltjänster. Detta ligger till grund för regionala kartläggningar och för beslut om statligt stöd till tillhandahållare av grundläggande betaltjänster.

Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter och Tillväxtverket avgränsar därför sitt yttrande till delar som har beröring på tillgång och tillgänglighet till betaltjänster.

Sammanfattning

Tillväxtverket stödjer i stort utredningens bedömningar och förslag i de delar som berör myndighetens ansvarsområden.

Tillväxtverket tillstyrker därför utredarens förslag att Riksbanken ges ett mål för hela sin kontantverksamhet: *att bidra till att det finns tillgång till kontanter i betryggande utsträckning i hela Sverige.*

Tillväxtverket stödjer även att Riksbanken tilldelas tre uppgifter för sin kontantverksamhet. Dessa är:

- Att svara för kontantutgivningen i Sverige
- Att ha ett övergripande ansvar för att kontanthantering i Sverige fungerar
- Att ansvara för att det drivs depåverksamhet i Sverige och att det finns sedeldepåer på minst fem platser, varav två i de norra delarna av landet.

Tillväxtverket anser även att det är befogat att Riksbanken ska kunna ges utökad rätt att inhämta uppgifter från myndigheter och vissa privata företag för att kunna följa och analysera kontanthantering.

Avsnitt 34 Kontanter

Tillväxtverket skriver i sitt remissvar på kommitténs delbetänkande (SOU 2018:42) att specifika grupper av människor och företag som är beroende av att det finns kontanter riskerar att få problem om utvecklingen med en minskad tillgång till kontanter fortsätter

i samma takt som under senare år. Inom till exempelvis turistbranschen kan det för många företag vara ett stort problem om bankerna slutar att hantera kontanter.

I delbetänkandet konstaterade kommittén att staten bör verka för att den fortsatta utvecklingen av tillgång till kontanter bör ske under kontrollerade former så att allmänhetens och samhällets behov tillgodoses. Tillväxtverket delar kommitténs förslag att det därför behövs vidtas åtgärder för att stärka Riksbankens roll och förtydliga dess ansvar för kontanthantering.

Tillväxtverket tillstyrker därför utredarens förslag att Riksbanken ges ett mål för hela sin kontantverksamhet: *att bidra till att det finns tillgång till kontanter i betryggande utsträckning i hela Sverige.*

Tillväxtverket stödjer även att Riksbanken tilldelas tre uppgifter för sin kontantverksamhet. Dessa är:

- Att svara för kontantutgivningen i Sverige
- Att ha ett övergripande ansvar för att kontanthantering i Sverige fungerar
- Att ansvara för att det finns depåverksamhet i Sverige och att det finns sedeldepåer på minst fem platser, varav två i de norra delarna av landet.

Tillväxtverket vill betona att det är viktigt att löpande följa utvecklingen på betaltjänstmarknaden; framför allt beträffande tillgången till kontanter och möjligheten till att deponera dagskassar för företag och föreningar. Om utvecklingen löpande följs upp är det också möjligt att vid behov snabbt kunna sätta in åtgärder som motverkar en icke önskvärd utveckling.

Tillväxtverket anser därför också att det är befogat att Riksbanken ska kunna ges utökad rätt att inhämta uppgifter från myndigheter och vissa privata företag för att kunna följa och analysera kontanthantering.

Avsnitt 35 Krisberedskap och höjd beredskap

Tillväxtverket delar kommitténs bedömning att det är viktigt att kontanter ska vara lagliga betalningsmedel även i en krissituation och vid höjd beredskap. Kommitténs förslag om att Riksbanken ska få ett utökat ansvar för depåverksamheten bör kunna underlätta försörjningen av kontanter i hela landet i en krissituation.

Avsnitt 38 Konsekvenser av kommitténs förslag

Tillväxtverket tillstyrkte i remissvar på kommitténs delbetänkande förslaget att myndigheten tillförs resurser i syfte att införliva Pipos Serviceanalys i vår ordinarie verksamhet. Vår bedömning är att detta är en förutsättning för både den löpande uppföljningen av tillgången till kontanttjänster och den översyn som Post och Telestyrelsen (PTS) föreslås göra vart annat år.

Kommittén bedömer att en följd av Riksbankens utökade ansvar för kontanthantering kan bli att bland annat Tillväxtverket kan behöva samverka mer med Riksbanken än idag. Kommittén framhåller dock att det redan idag finns upparbetade

informationskanaler mellan berörda myndigheter inom exempelvis det så kallade Betalningsrådet och Kontanthanteringsrådet. Kommittén bedömer därför sammanfattningsvis att förslagets påverkan på Tillväxtverket är begränsad och inte påverkar myndigheternas resursbehov.

Tillväxtverket delar uppfattningen att en utökad samverkan bör kunna rymmas inom ramen för förslaget i delbetänkandet; att Tillväxtverket tillförs resurser för att införliva Pupos Serviceanalys i sin ordinarie verksamhet

Beslut i detta ärende har fattats av ställföreträdande generaldirektör Lena Carlsson. Peter Malmsten har varit föredragande. I handläggningen har också Kristian Seth, Ulrika Morelid, Erik Fransson och Pär-Ove Bergquist deltagit.

Lena Carlsson

Peter Malmsten